

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 310/2022-45

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **S-PROGRESS, s. r. o.**, Cintorínska 30, Bratislava, IČO 35 733 829, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Rudolf Adamčík, advokátska kancelária, s. r. o., Liptovská 2/A, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3ObdoG/1/2020 z 25. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 310/2022-17 z 26. mája 2022 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky doručенú ústavnému súdu 26. mája 2021 na ďalšie konanie v časti týkajúcej sa namietania porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 33ObdoG/1/2020 z 25. marca 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), kde sťažovateľka žiada napadnuté uznesenie zrušiť. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka sa ako pôvodný žalobca domáhala žalobou na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) proti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“) zaplata 505 660,70 eur s prísl. z titulu zmluvy o dielo z 22. júna 2015. Okresný súd uznesením zo 6. septembra 2016 pripustil do konania vstup spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalobkyňa“), namiesto sťažovateľky. Dňa 21. novembra 2019 požiadala sťažovateľka o vstup do konania ako intervenient na strane žalobkyne. Okresný súd uznesením č. k. 24Cb/69/2016-737 z 29. novembra 2019

neprisútil vstup sťažovateľky ako intervenienta s odôvodnením, že sťažovateľka dostatočným spôsobom neosvedčila právny záujem na výsledku konania.

4. Najvyšší súd dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) napadnutým uznesením odmietol s odôvodnením, že dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podané na základe podnetu intervenienta (sťažovateľky) nie je procesne prípustné v zmysle § 458 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Veľký senát najvyššieho súdu v obdobnej veci svojím uznesením č. k. 1VOBdo/1/2020 z 25. februára 2021 dospel k záveru, že: *«Intervenient a ani rozhodnutím súdu do sporu neprípustený intervenient nemôže s poukazom na znenie ustanovenia § 458 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) podať spôsobilý podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora. Podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora v sporovom konaní podľa ustanovenia § 458 ods. 3 CSP môže podať výlučne strana sporu, ktorou sa rozumie žalobca alebo žalovaný. Pokiaľ napriek tomu, že intervenient nedisponuje zákonným oprávnením na podanie podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora, generálny prokurátor podá dovolanie podľa § 458 CSP, najvyšší súd musí takéto dovolanie ako neprípustné odmietnuť podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP v spojení s § 464 CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodmi uvádzanými generálnym prokurátorom, keďže nie je splnený nevyhnutný predpoklad pre podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je existencia podnetu strany sporu na jeho podanie.»*

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka uviedla, že uznesenie najvyššieho súdu je svojvoľné a ústavne neudržateľné. Tvrdí, že preukázala právny záujem na výsledku sporu, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 26. mája 2016. Podľa názoru sťažovateľky rozhodnutie vo veci bude mať za následok vznik práva na doplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky alebo vznik povinnosti vrátiť už vyplatenú časť odplaty za pohľadávku. Napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľka vytýka reštriktívny výklad zákona.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

7. Najvyšší súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že v zmysle uznesenia veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. 1VOBdo/1/2020 z 25. februára 2021, v ktorom bol prijatý záver, že intervenient a ani rozhodnutím súdu do sporu neprípustený intervenient nemôže s poukazom na znenie ustanovenia § 458 ods. 3 CSP podať spôsobilý podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora, a pokiaľ napriek tomu na základe takéhoto nespôsobilého podnetu intervenienta generálny prokurátor podá dovolanie podľa § 458 CSP, najvyšší súd musí takéto dovolanie ako neprípustné odmietnuť podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP.

8. K právu sťažovateľky podať proti uzneseniu okresného súdu opravný prostriedok uviedol najvyšší súd, že v zmysle záverov uvedeného uznesenia veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu nie je voči uzneseniu o nepripustení intervenienta prvoinštančným súdom zaručené Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, jeho dodatkovými protokolmi ani ústavou právo na odvolanie, ani právo na odvolanie proti každému rozhodnutiu súdu prvej inštancie v civilných veciach. Dovolanie generálneho prokurátora nie je možné chápať ako právny inštitút, ktorý by mal nahrádzať odvolanie proti uzneseniam, proti ktorým odvolanie ako riadny opravný prostriedok nie je prípustné. Je nelogické, ak by veci, ktoré zákonodarca vylúčil z odvolacieho prieskumu, mali byť predmetom preskúmania najvyššieho súdu na základe mimoriadneho opravného prostriedku. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne, ale možno sa ho domáhať len v zákonom rámci. Skutočnosť, že zákonodarca neupravil v § 357 CSP prípustnosť odvolania proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nepripustení vstupu intervenienta do konania, nemožno nahrádzať extenzívnym výkladom právnej úpravy mimoriadnych opravných prostriedkov obsiahnutej v CSP a prispôbovať zrejmy úmysel zákonodarcu tak, aby bolo sťažovateľke umožnené uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku.

9. Najvyšší súd odkázal na uvedené uznesenie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu aj vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľky, že najvyšší súd v napadnutom uznesení vyložil § 458 ods. 3 CSP reštriktívne (čisto jazykovo). Najvyšší súd uvádza, že pri tomto výklade vzal do úvahy povahu dovolania generálneho prokurátora, ako mimoriadneho opravného prostriedku, podávaného štátnym orgánom (nie stranou sporu), nepriaznivo zasahujúceho do práva na spravodlivé súdne konanie. U mimoriadnych opravných prostriedkov je okruh subjektov oprávnených na ich podanie užší ako pri odvolaní (riadnom opravnom prostriedku).

10. Pre prípustnosť dovolania generálneho prokurátora musia byť kumulatívne splnené 4 podmienky, a to: I. existencia právoplatného rozhodnutia súdu, II. vyžaduje to ochrana práv, ktorú nemožno dosiahnuť v čase jeho podania inými právnymi prostriedkami, III. právoplatné rozhodnutie súdu porušuje právo na spravodlivý proces alebo trpí vadami, ktoré majú za následok závažné porušenie práva spočívajúce v právnych záveroch, ktoré sú svojvoľné alebo neudržateľné a ak potreba zrušiť právoplatné rozhodnutie prevyšuje záujem zachovania princípu právnej istoty a nezmeniteľnosti rozhodnutia a IV. existencia podnetu na podanie dovolania stranou sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané. Posúdenie splnenia týchto podmienok v konkrétnom prípade je posúdením prípustnosti dovolania generálneho prokurátora, čo patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Najvyšší súd pritom nie je oprávnený rozširovať zákonom stanovené podmienky prípustnosti.

11. Pri strane sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, vychádzal najvyšší súd z § 60 CSP, v zmysle ktorého sú stranami sporu žalobca a žalovaný. Zákonodarca výslovne upravil širší okruh subjektov oprávnených na podanie podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora v § 80 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Zákonodarca zároveň v § 425 CSP upravil, že dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlúčné spoločenstvo podľa § 77 CSP. Osobitá právna úprava, tak ako je obsiahnutá pri dovolaní generálneho prokurátora v CMP, pri právnej úprave dovolania generálneho prokurátora v CSP upravená nie je. „Mlčanie“ CSP tu nemožno vyložiť inak ako tak, že iné subjekty ako strany sporu nemajú toto oprávnenie.

12. V zmysle čl. 3 ods. 2 CSP (*výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné*) najvyšší súd v uvedenom uznesení veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu uviedol, že intervenienta možno zaradiť nanajvýš medzi rozhodnutím súdu dotknuté osoby, nie však pod pojem „strana“ sporu.

13. V zmysle uvedeného žiada najvyšší súd nevyhovieť ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

14. Zúčastnená osoba, ktorou je žalovaná uviedla, že sťažovateľka voči nej iniciovala už 6 súdnych konaní na základe fiktívnych nárokov. V relevantnej veci postúpila sťažovateľka svoju pohľadávku na postupníka a následne podala návrh na svoj opätovný vstup do konania ako žalobca v 2. rade, čo okresný súd pripustil a vyrubil sťažovateľke poplatok, ktorý nezaplatila, a tak okresný súd konanie proti nej zastavil pre nesplnenie procesných podmienok. Následne sťažovateľka podala ako tretí subjekt návrh na svoj vstup do konania na strane žalobkyne ako intervenient, čo žalovaná vníma ako špekuláciu s cieľom vyhnúť sa zaplateniu súdneho poplatku, dôsledkom čoho bolo nepripustenie sťažovateľky okresným súdom do konania ako intervenienta. Žalovaná uvádza, že zo strany sťažovateľky ide o zneužitie práva, ktorému nemôže prislúchať právna ochrana a tým už vôbec nemôže dôjsť k porušeniu základných ľudských práv a práv.

15. Žalovaná je toho názoru, že pri posudzovaní možnosti podať dovolanie generálneho prokurátora najvyšší súd v napadnutom uznesení správne vychádzal z ústavne-konformného výkladu § 458 ods. 3 CSP. Najvyšší súd správne konštatoval, že podmienky ustanovenia § 458 ods. 3 CSP u sťažovateľky neboli splnené. Podnet môže podať výlučne strana sporu, ktorou je podľa § 60 CSP žalobca a žalovaný. Nie je ňou intervenient ani subjekt, ktorý sa snaží vystupovať ako intervenient. Podnet generálnemu prokurátorovi iným subjektom ako stranou by tak mal byť odmietnutý pre nesplnenie podmienok na jeho podanie. Veľký senát obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu jasne uviedol, že nemožno rozširovať zákonné podmienky dovolania generálneho prokurátora, pretože opak by protirečil jasnému zneniu zákona a základným princípom CSP.

16. Reštriktívny prístup v tomto smere preferuje aj skoršia rozhodovacia prax ústavného súdu (uznesenie č. k. I. ÚS 210/2017 z 19. apríla 2017), na čo poukázal aj veľký senát najvyššieho súdu.

17. Žalovaná ďalej tvrdí, že dovolanie generálneho prokurátora by bolo neprípustné, aj keby návrh podala strana sporu, pretože smerovalo proti procesnému rozhodnutiu, voči ktorému nie je opravný prostriedok prípustný, keďže z § 355 a nasl. CSP vyplýva, že zákonodarca vyselektoval isté procesné situácie a rozhodnutia, pri ktorých nebude prieskum odvolacím súdom potrebný. Rozhodnutie o nepripustení intervenienta patrí práve medzi procesné rozhodnutia, voči ktorým odvolanie ani dovolanie nie je prípustné. Právo na opravný prostriedok voči každému procesnému rozhodnutiu nepatrí medzi základné ľudské práva.

18. Dôvodom neprípustnosti dovolania je aj to, že generálny prokurátor tu preskúmava bežné procesné rozhodnutie prvostupňového súdu, do ktorého najvyšší súd nemá dôvod zasahovať vzhľadom na svoju pozíciu v rámci všeobecného súdnictva. Sťažovateľ sa podľa zúčastnenej osoby zjavne snaží obchádzať vôľu zákonodarcu prostredníctvom inštitútu dovolania generálneho prokurátora, ktoré tu potom pôsobí ako skryté odvolanie, čo právny poriadok neumožňuje, na čo poukázal aj veľký senát obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu.

19. Napokon žalovaná uvádza, že v prípade zrušenia napadnutého uznesenia je najvyšší súd stále viazaný rozhodnutím veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu. Ak by aj napriek tomu došlo k zrušeniu rozhodnutia prvoinštančného súdu, došlo by k porušeniu práva žalovanej na spravodlivé súdne konanie a negoval by sa princíp právnej istoty. Medzičasom už bolo rozhodnuté vo veci samej (v čase vyjadrenia neprávoplatne) a je procesne nemožné, aby intervenient vstúpil do konania, uplatňoval prostriedky procesného útoku (novoty), prípadne podal opravný prostriedok voči meritórnemu rozhodnutiu, čo vylučuje aj § 360 ods. 1 CSP, keďže tu intervenient a žalobkyňa netvorí nerozlučné spoločenstvo.

20. Ako veľký senát obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, tak rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že samotné dovolanie generálneho prokurátora ako mimoriadny opravný prostriedok podaný generálnym prokurátorom ako štátnym orgánom v súkromných sporoch nepriaznivo zasahuje do práva na spravodlivé súdne konanie.

III.3. Replika sťažovateľky:

21. Sťažovateľka vo svojej replike z 22. júla 2022 uviedla, že reštriktívny výklad § 458 ods. 3 CSP považuje za ústavne nekonformný. Intervenient má v konaní pomerne široké oprávnenia ako jeho aktívny účastník v zmysle § 81 CSP. Podľa § 85 CSP má ako účastník konania rozsiahle procesné oprávnenia počas konania a v zmysle § 360, § 401 a § 425 CSP aj právo na podávanie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

22. Sťažovateľka ďalej uviedla, že žalobkyňa ako strana v prvostupňovom konaní síce nemala možnosť podať riadny opravný prostriedok voči procesnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ale zákon jej priznal možnosť dať podnet generálnemu prokurátorovi na podanie mimoriadneho dovolania.

23. V zmysle § 458 ods. 3 CSP nemôže generálny prokurátor z vlastnej iniciatívy podať mimoriadny opravný prostriedok, čo vyplýva aj z judikatúry ESLP, pokiaľ nie je sám účastníkom súdneho konania.

24. Sťažovateľka uvádza, že bol zamietnutý už vstup intervenienta do súdneho konania, následne uplatnenie jeho procesných práv, a práve preto by mu malo byť umožnené iniciovať dovolanie generálneho prokurátora.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

25. Podstata námietok sťažovateľky v súvislosti s namietaným porušením jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je založená na jej tvrdení o nezákonnosti, svojvoľnosti a neodôvodnenosti napadnutého uznesenia.

26. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre, poukazujúc na svoje ústavné postavenie (čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky), opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav

a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

27. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

28. Sťažovateľka uviedla, že iná interpretácia zákona, ako tá, ktorú predkladá v replike, by zasiahla do účelu a zmyslu právnej úpravy spôsobilosti účastníka konania na podanie podnetu generálnemu prokurátorovi. Sťažovateľka opakovane poukazovala na procesné možnosti žalobkyne ako strany v konaní, intervenienta a svoje procesné obmedzenia.

29. K vyjadreniam sťažovateľky o procesných možnostiach intervenienta vrátane podávania riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov ústavný súd pripomína, že sťažovateľka nie je intervenientom, pretože toto procesné postavenie jej prvostupňový súd nepriznal. Ústavný súd tiež konštatuje, že nepreskúmava zásah do základných ľudských práv a práv žiadneho z účastníkov konania pred všeobecným súdom. K argumentácii sťažovateľky o žiadnej možnosti riadneho opravného prostriedku strany sporu presadiť intervenciu (bod 22 tohto nálezu) uvádza, že podľa § 365 ods. 2 CSP možno odvolanie strany proti rozhodnutiu vo veci samej odôvodniť aj vadou právoplatného uznesenia súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej a ktorého vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

30. Ústavný súd konštatuje, že uznesenie najvyššieho súdu nie je poznačené zjavným omylom. Uznesenie je akceptovateľným spôsobom odôvodnené a dáva jasnú odpoveď na všetky relevantné námietky a argumenty, ktoré uplatnila sťažovateľka.

31. Pokiaľ ide o samotný mimoriadny opravný prostriedok, akým je dovolanie generálneho prokurátora, ktorým disponuje práve generálny prokurátor na podnet strany konania, ten sa pohybuje „na hrane“ ústavnosti, keďže ním generálny prokurátor môže ako mocenský orgán zasahovať do konania v prospech jednej zo strán sporu na úkor druhej strany, a tak ovplyvniť nadobudnutú právnu istotu. Jeho aplikáciou totiž zasahuje nielen do princípu rovnosti účastníkov konania, ale aj do uplatňovania dispozičnej a prejednávacej zásady. Dovolanie generálneho prokurátora nesmie plniť funkciu skrytého odvolania, pričom napríklad vo veci [REDAKOVANÉ] (sťažnosť č. 25132/13, rozsudok z 9. 6. 2015) vyhodnotil ESLP mimoriadne dovolanie založené na inom výklade predmetného ustanovenia konkurzného práva ako skryté odvolanie (appeal in disguise).

32. Ústavný súd na porovnanie poukazuje aj na svoju skoršiu judikatúru k podaniu dovolania generálneho prokurátora, napr. rozhodnutie č. k. III. ÚS 4/2018 (v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku) a judikatúru ESLP v ňom uvedenú. ESLP sa k prípustnosti mimoriadnych dovolaní vyjadril napríklad v rozhodnutiach týkajúcich sa slovenských právnických osôb ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ]) proti Slovenskej republike. Jedným

zo základných aspektov právneho štátu je princíp právnej istoty požadujúci okrem iného, aby rozhodnutia súdov, ktorými bola vec rozhodnutá konečným spôsobom, neboli spochybňované (rozsudok ESLP z 28. 10. 1999 vo veci *Brumărescu* proti Rumunsku). Odklony od tohto princípu sú odôvodnené len v prípadoch okolností podstatného a závažného charakteru (*substantial and compelling character*; rozsudok ESLP z 18. 11. 2004 vo veci *Pravednaya* proti Rusku, sťažnosť č. 69529/01, § 25). Právomoc vyšších súdov zrušiť alebo zmeniť záväzné a vynútiteľné súdne rozhodnutia má byť vykonávaná na účel opravy fundamentálnych väd (*fundamental defects*).

33. Záver, ku ktorému najvyšší súd v preskúmvanej veci dospel, nemožno označiť za svojvoľný (*arbitráry*). Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nebolo spôsobilé porušiť základné práva a práva sťažovateľky, ktoré označila v ústavnej sťažnosti. Ústavný súd preto ústavnej sťažnosti sťažovateľky v časti, v ktorej bola prijatá na ďalšie konanie, nevyhovel. Z uvedeného dôvodu bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

34. Ústavný súd pre úplnosť v rovine *obiter dicta* poznamenáva, že hoci §458 ods. 3 CSP normuje, že „generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu strany“, nemožno toto ustanovenie vykladať zjednodušujúco a doslovne, a tak aktívnu vecnú legitimáciu priznať len sporovej strane. Podľa § 81 CSP „*intervenient* je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania“. Slovo „*popri*“ ponúka priestor na extenzívny výklad. Z § 60 CSP vyplýva, že stranami sú žalobca aj žalovaný, no zároveň z § 75 ods. 1 CSP vyplýva, že na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať viac subjektov. Vtedy tvoria tzv. procesné spoločenstvo, ktoré je podľa povahy veci buď samostatné alebo nerozlučné. Podľa § 84 CSP „ak z osobitného predpisu vyplýva, že rozsudok je pre *intervenienta* záväzný, tvoria *intervenient* spolu so stranou, na ktorej vystupuje, nerozlučné spoločenstvo podľa § 77“. *Intervenient* teda môže mať v istých situáciách, keď je rozsudok pre *intervenienta* priamo záväzný, postavenie nerozlučného spoločníka, čo znamená, že má postavenie ako strana sporu. Tzn. v prípade osoby, ktorá by mala byť nerozlučným *intervenientom*, by mala byť jeho pozícia ako strany sporu dosť jasná. Otázka je, že určenie toho, či je alebo nie je nerozlučným spoločníkom, už vlastne predurčuje rozhodnutie o tom, či má alebo nemá právny záujem. V tomto kontexte by preto mohlo ísť o stranu incidenčného sporu o prípustnosti intervencie (*minisporu* o tom, či môže byť určitá osoba *intervenientom*). V staršej literatúre sa možno stretnúť s pojmom účastník pre určitý úsek konania, napr. advokát, znalec, ak išlo o ich odmenu, alebo ktokoľvek, komu bola uložená poriadková pokuta. Preto by sa mal tento pojem vykladať autonómne v tom zmysle, že ide o stranu konkrétneho, aj incidenčného konania. V tomto kontexte možno poukázať na rozhodnutia najvyššieho súdu, kde bolo dovolanie generálneho prokurátora prejednané, hoci podnet nepodala strana sporu. Vo veci sp. zn. 6CdoGp/1/2018 súd uložil poriadkovú pokutu advokátovi strany, pretože nepredložil určité listiny. Na podnet tohto advokáta podal generálny prokurátor dovolanie, ktoré najvyšší súd prejednal a uznesenie okresného súdu zrušil. Účelom § 458 ods. 3 CSP je primárne snaha o limitáciu oprávnení generálneho prokurátora, aby nemohol dovolanie podávať podľa svojej ľubovôle, teda *ex officio*. Predmetným ustanovením chcel zákonodarca deklarováť, aby podnet mohla podať len osoba, ktorej práva sú právoplatným rozhodnutím dotknuté priamo (bezprostredne). Odvolávať sa len na reštriktívny prístup k dovolaniu generálneho prokurátora ale neobstojí, pretože aj reštrikcia musí zaručovať rovné postavenie subjektov. Reštriktívny prístup je preto namieste skôr z pohľadu posudzovania prípustnosti dovolania generálneho prokurátora podľa § 458 ods. 1 a 2 CSP. Aj tým, že dovolanie generálneho prokurátora je vlastne prípustné

aj proti uzneseniam, nielen rozsudkom, ako aj proti rozhodnutiam, ktoré neprešli odvolaním, je daný zmysel dovolania generálneho prokurátora v tom, že za určitých okolností, ktoré posúdi, sa môže zasiahnúť aj do takýchto rozhodnutí. Dovoláním generálneho prokurátora sa môže určitým spôsobom zjednocovať prax nižších súdov (keďže je prípustné aj proti takým rozhodnutiam, kde nerozhodoval odvolací súd) a vytvárať judikatúra v otázkach, ktoré nie sú preskúmateľné v rámci odvolania alebo dovolania.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2022

Peter Straka
predseda senátu